

UNGE UDEN JOB OG UDDANNELSE 11. august 2023

Unge uden job og uddannelse: Store forskelle på kommunernes brug af FGU

ANALYSE

Udarbejdet af

Emilie Damm Klarskov
Analysechef

Frederik Søborg
Stud.polit.

Mette Weber
Stud.polit.

Omkring 13 pct. af de unge ufaglærte, som stod uden job og uddannelse i 2018, har gået på FGU, og ca. 2 pct. har gået på STU. Men tallene dækker over kommunale forskelle. I kommunerne Norddjurs, Odsherred og Guldborgsund har mere end hver 4. unge uden job og uddannelse gået på enten FGU eller STU. Det gælder kun ca. hver 20. ung uden job og uddannelse i kommunerne Gentofte, Allerød og Hørsholm.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Omkring 13 pct. af de unge ufaglærte, som stod uden job og uddannelse i 2018, har gået på FGU, og ca. 2 pct. har gået på STU.
- Blandt unge ufaglærte uden job og uddannelse, som ikke har bestået grundskolen, har hver femte gået på FGU.
- På landsplan har tre ud af ti unge ufaglærte uden job og uddannelse ikke bestået grundskolen, men i kommunerne Skive, Jammerbugt og Langeland gælder det fire ud af ti.
- I kommunerne Norddjurs, Odsherred og Guldborgsund har hver fjerde unge uden job og uddannelse deltaget i enten FGU eller STU.

FGU er en central løsning

AE har tidligere vist, at der er 43.000 unge mellem 15 og 24 år, som ikke har anden uddannelse end grundskolen, og som ikke er i gang med hverken uddannelse eller job.¹

Reformkommissionen peger på den forberedende grunduddannelse, FGU, som en central del af løsningen på at nedbringe antallet af unge uden job og uddannelse. FGU er en relativt ny uddannelse fra 2019, som er målrettet unge, der ikke umiddelbart er klar til at tage en ungdomsuddannelse, og uddannelsen har til formål at gøre unge klar til enten beskæftigelse eller en ungdomsuddannelse.

I denne analyse kortlægges det, i hvor høj grad unge uden job og uddannelse har deltaget på FGU. Der tages udgangspunkt i 15-20-årige personer, der i 2018 ikke havde anden uddannelse end grundskolen og var uden job og uddannelse, og det undersøges, hvorvidt de har deltaget i FGU- eller STU-forløb frem til 30. september 2022.

13 pct. af unge uden job og uddannelse har deltaget i FGU

Tabellen nedenfor viser, at 12,7 pct. af de unge uden job og uddannelse har deltaget i et FGU-forløb, mens 2 pct. har deltaget i et STU-forløb. Få personer kan have deltaget i begge dele, og de vil fremgå under FGU.

Tabellen viser også, at både FGU og STU er brugt langt hyppigere blandt unge uden job og uddannelse, som ikke har bestået grundskolen. Har man ikke bestået grundskolen, kan det både dække over, at man har fået meget lave karakterer, at man ikke har deltaget i afgangsprøverne, eller at man har været prøvefritaget. Alle i populationen har gået i dansk grundskole i løbet af udskoling.

Ca. hver femte unge uden job og uddannelse, som ikke har bestået grundskolen, har deltaget i FGU. Det er dobbelt så mange som blandt unge uden job og uddannelse, som har bestået grundskolen.

TABEL

FGU- og STU-elever er overrepræsenterede blandt elever, som ikke består grundskolen

Tabellen viser eleverne i grundskolens afgangsprøver, og om de fortsætter på en FGU, STU eller ingen af delene.

	Hverken FGU eller STU	FGU	STU
Har ikke bestået grundskolen	76,7%	19,7%	3,7%
Har bestået grundskolen	88,9%	9,8%	1,3%
I alt	85,3%	12,7%	2,0%
Har ikke bestået grundskolen	6.890	1.770	330
Har bestået grundskolen	19.140	2.120	280
I alt	26.030	3.890	610

Anm.: Afrundet til nærmeste 10'er

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Tre ud af ti unge uden job og uddannelse har ikke bestået grundskolen

På landsplan har ca. hver tredje unge uden job og uddannelse ikke bestået grundskolen. Det dækker dog over store geografiske forskelle.

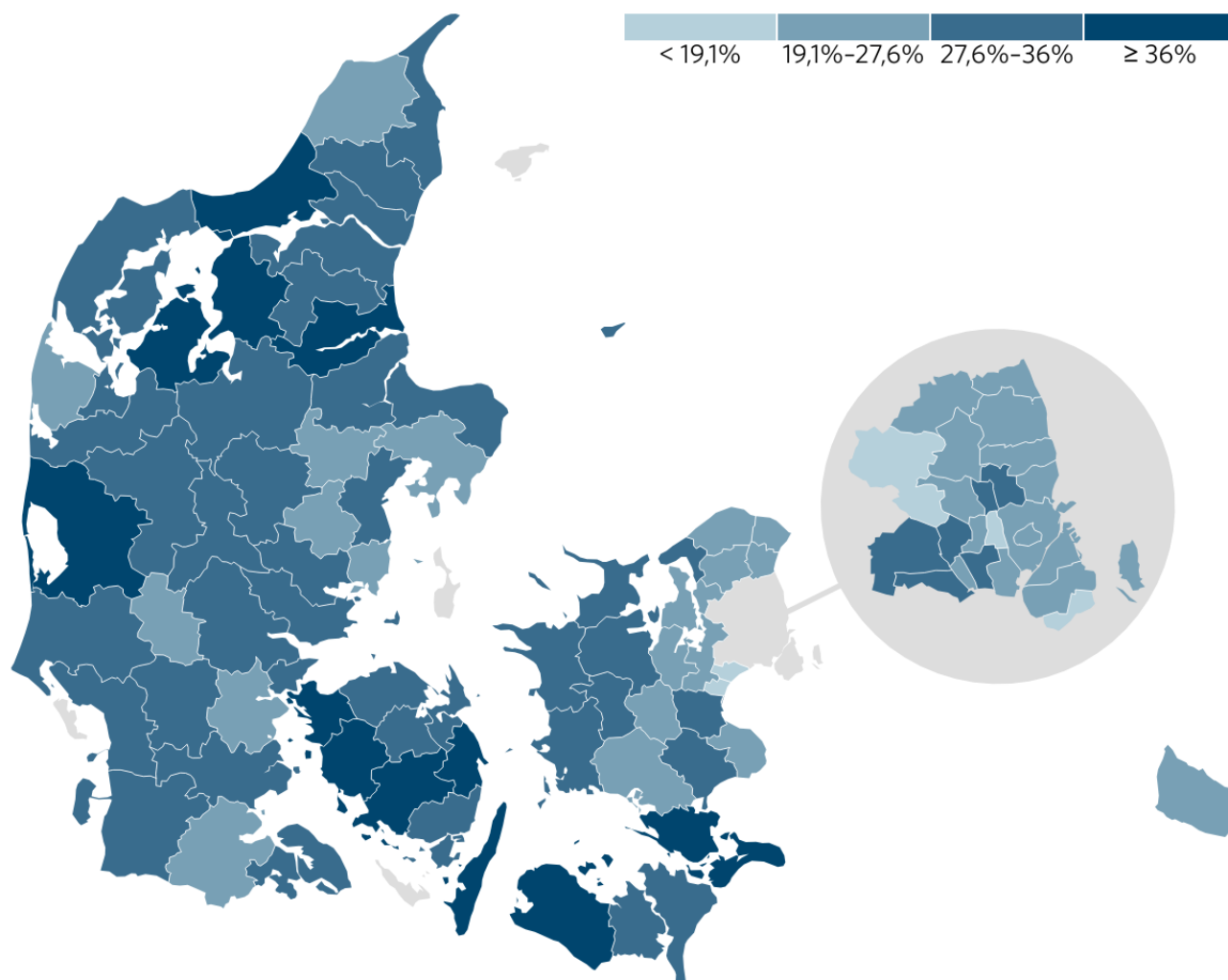
Figur 1 viser andelen af de 15-20-årige ufaglærte uden job og uddannelse i 2018, som ikke har bestået grundskolen fordelt på kommuner.

I kommunerne Jammerbugt, Skive, Assens og Langeland har mere end hver fjerde i gruppen ikke bestået grundskolen. Omvendt gælder det blot for ca. hver tiende i kommunerne Solrød og Dragør.

FIGUR 1

I Skive, Jammerbugt og på Langeland har fire ud af ti unge uden job og uddannelse ikke bestået grundskolen

Kortet viser andelen af unge uden job og uddannelse i kommunen i 2018, som ikke har bestået grundskolen.

Anm.: Se metodeboks for afgrænsning mv. Fanø, Læsø, Samsø og Ærø er udeladt af diskretionshensyn.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Geografiske forskelle på brugen af FGU og STU

Som nævnt viser Tabel 1, at ca. 15 pct. af de unge uden job og uddannelse fra 2018 har deltaget i forløb på enten FGU eller STU siden 2019. Heraf udgør FGU-forløb knap 13 pct. og STU-forløb 2 pct.

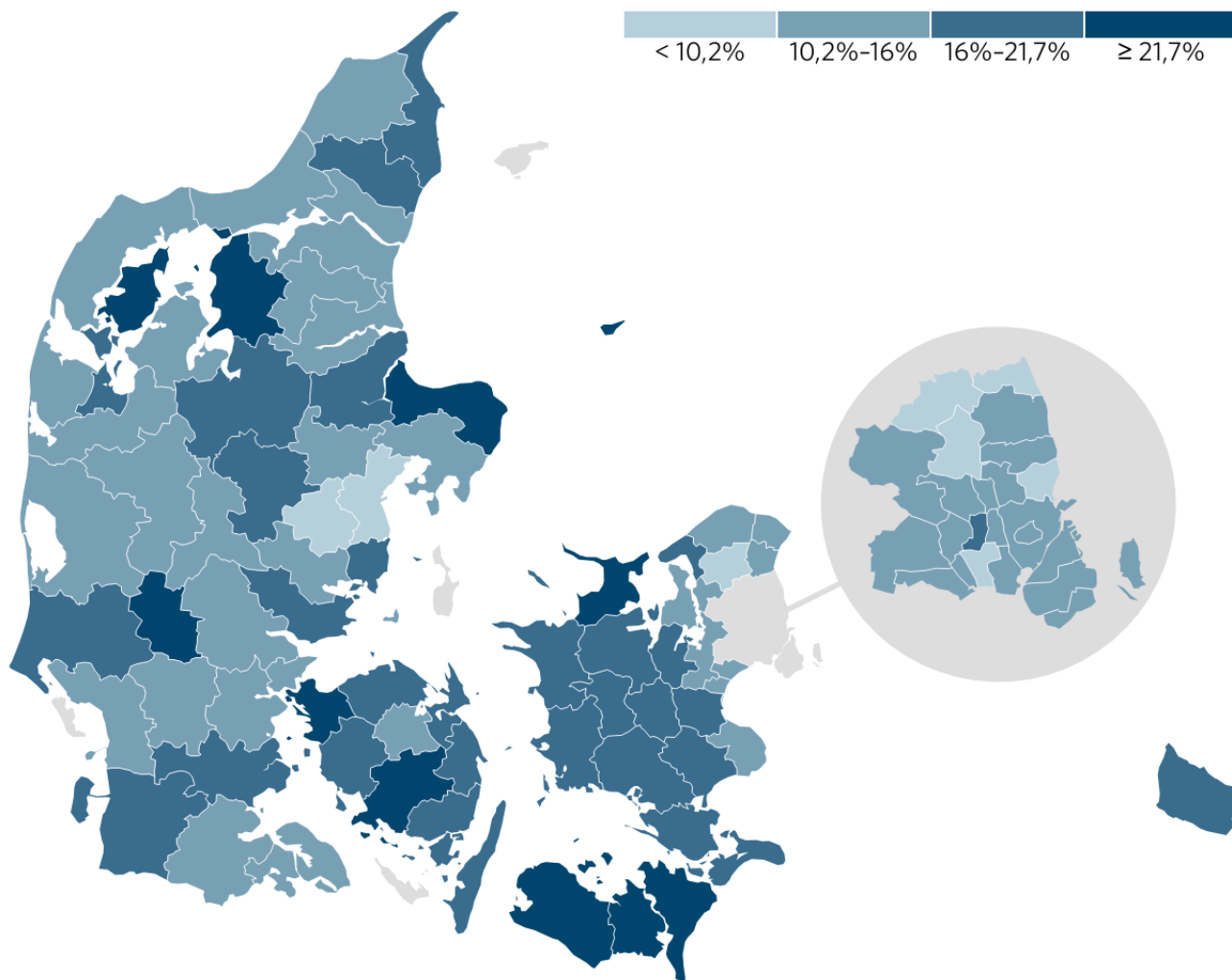
Figur 2 viser andelen af unge ufaglærte uden job og uddannelse, som har deltaget i enten FGU eller STU fordelt på kommuner. Geografiske forskelle mellem kommuner kan både afspejle sammensætningsforskelle i gruppen af unge ufaglærte uden job og uddannelse, og det kan afspejle, at kommunerne i forskellig grad henviser de unge til FGU. Kommuner med lav brug af FGU og STU kan f.eks. i stedet have benyttet kommunens egne indsatser.

FGU og STU er oftest brugt i kommunerne Norddjurs, Odsherred og Guldborgsund, hvor godt hver fjerde har deltaget i enten FGU eller STU. Omvendt har kun 4-5 pct. af de unge ufaglærte i kommunerne Gentofte, Allerød og Hørsholm gået på enten FGU eller STU.

FIGUR 2

I Norddjurs, Odsherred og Guldborgsund har mere end hver fjerde unge uden job og uddannelse gået på FGU eller STU

Kortet viser andelen af unge uden job og uddannelse i kommunen, som har gået på FGU eller STU.

Anm.: Se metodeboks for afgrænsning mv. Fanø, Læsø, Samsø og Ærø er udeladt af diskretionshensyn.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Der skal investeres i FGU, så flere unge kan komme godt videre

De første evalueringer af FGU'en har vist, at størstedelen af eleverne kommer godt videre til enten beskæftigelse eller anden uddannelse.^{2, 3} FGU'en løser dermed sit formål om at give eleven færdigheder og motivation til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller opnå beskæftigelse.⁴ Det er derfor fornuftigt, at Reformkommissionen anbefaler, at FGU'en skal styrkes, så den kan være et centralt redskab til at nedbringe antallet af unge uden job og uddannelse. Reformkommissionen anbefaler desuden, at FGU skal være en ret for unge, der ikke har bestået grundskolen. Det vil sikre, at der er en uddannelsesvej for alle unge – også dem, der ikke kan tage den lige vej.

Metode: Sådan har vi gjort

Analysen er foretaget på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Analysen tager udgangspunkt i unge mellem 15 og 21 år, som i september 2018 ikke havde anden uddannelse end grundskolen og ikke var i gang med hverken job eller uddannelse. Afgrænsningen af denne gruppe følger AE-analysen "Trods gode konjunkturer er der stadig 43.000 unge uden job og uddannelse".

I denne analyse er populationen koblet med elevregistret, KOTRE, for at undersøge, hvor mange der har deltaget i forløb på enten FGU eller STU. Der er ikke betinget på, at forløbene er afsluttet.

I kommunefordelinger er kommunen opgjort pr. september 2018.

Om unge har bestået grundskolen vurderes ud fra deres karakterer i lovbundne prøver. Disse oplysninger findes i registret, UDFK.

-
- 1** Trods gode konjunkturer er der stadig 43.000 unge uden job og uddannelse: www.ae.dk/analyse/2023-05-trods-gode-konjunkturer-er-der-stadig-43000-unge-uden-job-og-uddannelse
 - 2** FGU hjælper flertallet af unge videre i uddannelse eller beskæftigelse: www.da.dk/politik-og-analyser/uddannelse-og-kompetencer/2023/fgu-hjaelper-flertallet-af-unge-videre-i-uddannelse-eller-beskaeftigelse/
 - 3** Evaluerings- og følgeforskningsprogrammet for FGU. Første delrapport: Målgruppen for FGU og den kommunale ungeindsats | EVA: www.eva.dk/grundskole/evaluerings-foelgeforskningsprogrammet-fgu-foerste-delrapport-maalgruppen-fgu-kommunale
 - 4** Hvad er FGU - FGU Danmark: fgu.dk/uddannelsen/hvad-er-fgu/